

**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ,
УПРАВЛІННЯ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

Освітньо-професійна програма Зв'язки з громадськістю
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти Магістр

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач
кафедри

Тамара ЛОЗИНСЬКА

«__» _____ 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «Державне управління забезпеченням якості у сфері вищої
медичної освіти»

виконав здобувач вищої освіти заочної форми навчання

Мамай Олександр Володимирович

Керівник кваліфікаційної роботи

Тетяна МАЦ

Полтава – 2023 року

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Дослідження державного управління забезпеченням якості у сфері вищої медичної освіти в Україні визначається історичним контекстом та законодавчими актами, що визначають роль та функції держави у розвитку цієї галузі.

У період незалежності України, починаючи з 1991 року, система вищої медичної освіти пережила значні зміни. Виникла необхідність адаптації медичної освіти до вимог сучасної медицини та міжнародних стандартів. Згідно історичного контексту, реформи в сфері вищої медичної освіти в Україні спрямовані на підвищення якості навчання, впровадження інноваційних методів та вдосконалення стандартів лікарської підготовки.

Закон України «Про вищу освіту» та інші нормативні акти визначають відповідальність держави за регулювання та контроль за якістю медичної освіти. Вони встановлюють процедури акредитації, ліцензування та сертифікації, спрямовані на гарантування високого стандарту медичної підготовки.

Держава виступає ініціатором створення національних стандартів медичної освіти, що відповідають потребам сучасного ринку праці та вимогам міжнародних медичних організацій. Державне управління у цій сфері передбачає впровадження ефективної системи моніторингу та оцінки якості навчальних програм, що забезпечує постійне вдосконалення підготовки медичних фахівців.

Наукові дослідження в області державного управління якістю вищої медичної освіти також допомагають визначити оптимальні стратегії управлінського впливу, адаптовані до потреб сучасного суспільства. Постає необхідність залучення до розвитку механізмів стейкхолдерів, таких як медичні установи та громадські організації, до процесу прийняття рішень та контролю якості медичної підготовки.

Системне дослідження державного управління у сфері вищої медичної освіти сприяє виявленню недоліків та можливостей для оптимізації структур та процесів управління. Дослідження має враховувати історичний досвід розвитку вищої медичної освіти в Україні, адаптуючи його до сучасних викликів і вимог, які ставлять перед системою охорони здоров'я та медичною освітою. Актуальність дослідження виявляється в необхідності врахування та удосконалення динаміки змін у суспільстві та медичній науці при формуванні стратегій управління якістю вищої медичної освіти.

Зв'язок роботи з науковими темами. Кваліфікаційна робота виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт Полтавського державного аграрного університету за темою «Формування ефективної системи публічного управління в Україні» (номер державної реєстрації 01170003104, 2017-2026 рр.).

Мета та завдання дослідження. Мета роботи полягає у вивченні та аналізі ефективності державного управління забезпеченням якості у сфері вищої медичної освіти в Україні з подальшим вдосконалення системи та забезпечення високого стандарту медичної підготовки. Для реалізації поставленої мети було передбачено розв'язання таких завдань:

- проаналізувати законодавче забезпечення та нормативно-правове середовище;
- оцінити ефективність механізмів акредитації та ліцензування;
- запропонувати рекомендацій для оптимізації системи державного управління.

Об'єктом дослідження є державне управління забезпеченням якості у сфері вищої медичної освіти в Україні..

Предметом дослідження є механізми та ефективність регулювання, адміністрування, та контролю за якістю навчання в установах вищої медичної освіти, що здійснюється державними органами в Україні.

Методи дослідження. Теоретико-методологічний підхід дослідження

ґрунтується на вивченні системи державного управління в галузі вищої медичної освіти в Україні. Для аналізу ефективності регулювання, адміністрування та контролю за якістю вищої освіти між медичною установою та державними органами в сучасному інформаційному середовищі, використано метод структурно-функціонального аналізу. Для виокремлення та розгляду ключових понять державного управління в медичній освіті також використано цей метод. Метод категоризації і типологізації використовується для створення типології стратегій державного управління в галузі вищої медичної освіти. Однак наріжною частиною дослідження є методи моніторингу, порівняльного і описового аналізу, які включають фокусування, спостереження, зіставлення, узагальнення та інтерпретацію отриманих даних.

Інформаційна база дослідження складається із законодавчих та нормативно-правових актів, теоретичних розробок вчених, як вітчизняних, так і зарубіжних, які стосуються тематики дослідження. Нами використано інформацію з урядового веб-сайту «Громадянське суспільство і влада», а також результати моніторингів, звітів, та соціологічних опитувань від міжнародних та українських державних і громадських організацій, апаратів влади. Додатково враховано офіційні документи та звіти місцевих органів самоврядування. Включно особисті дослідження та аналіз аналітичних і статистичних даних, що були доступні в публічних джерелах в мережі Інтернет з питань, пов'язаних із розглядом проблеми.

Наукова новизна одержаних результатів. Окремі положення і висновки магістерської дипломної роботи мають наукову і практичну цінність. У роботі запропоновано систему заходів, покликаних підвищити ефективність комунікацій органів публічної влади.

До елементів наукової новизни можна віднести:

удосконалено:

модель ефективної роботи системи публічного управління, що базується на державному регулюванні забезпечення якості вищої медичної освіти та

включає взаємозв'язки внутрішніх і зовнішніх складових, таких як відділи, установи, підрозділи, імідж, громадські інституції, законодавче поле, зарубіжні партнери, та передбачає тактичні результати (скорочення витрат) і стратегічні результати (поліпшення якості управлінських рішень, підвищення рівня довіри до влади);

набуло подальшого розвитку:

систематизовано підходи до аналізу і оцінки ефективності державного регулювання в медичній сфері;

запропоновано методологію трансформації управлінських підходів в освітньому процесі для забезпечення якості вищої освіти; удосконалення національної системи акредитації у вищій освіті як механізм забезпечення її якості;

уточнено «повноваження органів влади щодо регулювання сфери вищої медичної освіти» та їх місце в системі публічного управління, виявлено універсальні характеристики як комплексні системи, що визначають якість та ефективність підготовки медичних фахівців, через взаємодію міжнародних та національних стандартів, законодавчої бази та органів влади, формують основу для розвитку сучасної медичної освіти.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в забезпеченні якості та ефективності навчання майбутніх медичних фахівців. Інтеграція теорії та практики, широкий спектр дисциплін, високий рівень відповідальності та постійне оновлення знань формують основу для високоякісної медичної освіти, але водночас покладають на державу велику відповідальність за забезпечення ефективності та розвитку цієї галузі. Обговорення контроверсійних питань вказує на необхідність забезпечення балансу між стандартизацією та гнучкістю в системі вищої медичної освіти. Забезпечення доступності вищої медичної освіти та підтримка рівних можливостей сприяють створенню різноманітних та компетентних кадрів в галузі медицини, враховуючи соціальну справедливість. Результати

дослідження з державного регулювання вищої медичної освіти не лише виявляють ключові виклики та тенденції в галузі, але і вказують на конкретні можливості для вдосконалення системи навчання та підготовки майбутніх медичних фахівців.

Особистий внесок здобувача. Кваліфікаційна робота є самостійно виконаною науковою працею, в якій основні науково-теоретичні положення, авторські розробки, висновки та рекомендації, зокрема ті, що становлять наукову новизну, отримано та сформульовано автором самостійно і відповідно розкрито у списку наукових публікацій.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дослідження за темою кваліфікаційної роботи оприлюднені у формі доповіді.

Публікації. За результатами проведеного дослідження опубліковано тези у збірниках:

За результатами проведеного дослідження опубліковано тези: «Удосконалення державного управління в сфері вищої медичної освіти», які включено до збірника матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції, м. Полтава, 28 листопада 2023 року / за заг. ред. Т.М. Лозинської, О.В. Дорофєєва. Полтава : ПДАУ, 2023. С. 359 - 361.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Основний зміст викладено на 55 сторінках друкованого тексту, робота містить 3 таблиці, 1 рисунок та додатку.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

1.1. Особливості та об'єктивна необхідність державного регулювання вищої медичної освіти

Вища медична освіта постійно потребує вдосконалення в сучасному світі, де високотехнологічна медицина та розширений спектр хвороб створюють нові виклики для суспільства. Для задоволення потреб сучасної медицини медична освіта повинна забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних розробляти інноваційні методи лікування та вирішувати нові проблеми здоров'я [1,2].

Вища медична освіта є надзвичайно важливою та відповідальною сферою через низку особливостей. Студенти не тільки отримують теорію, але й набувають практичних навичок, які є важливими в медицині. Це вимагає від системи вищої медичної освіти не лише надати фахівцям необхідні знання, але й навчити їх ефективно використовувати ці знання в реальній медичній практиці.

Державне регулювання вищої медичної освіти має бути ефективним у світлі цих високих вимог і особливостей. Це регулювання визначає стандарти, яких повинні дотримуватися навчальні заклади, а також обсяг і зміст програм, щоб вони відповідали вимогам медичної практики. У цьому контексті ми розглянемо основні елементи та очевидну необхідність державного регулювання вищої медичної освіти, враховуючи різноманітні проблеми, з якими стикається ця галузь [3].

Інтеграція теорії та практики в медичній освіті є основою формування у майбутніх медичних фахівців компетентності. Студенти не лише отримують теоретичного основи, але й мають можливість застосовувати свої знання у

реальних клінічних ситуаціях. Цей підхід дозволяє їм розвивати практичні навички та виробляти критичне мислення, необхідне для подальшої медичної діяльності.

Вища медична освіта має широкий спектр галузей, що є важливою характеристикою, яка розширює кругозір студентів. Студенти отримують широкий спектр знань, що дозволяє їм обирати напрямок, який відповідає їхнім інтересам і талантам, починаючи від базових наук, таких як фізіологія та анатомія, і закінчуючи клінічними дисциплінами, такими як хірургія, педіатрія та внутрішня медицина [4].

Вища медична освіта формує випускників, які несуть значну відповідальність за здоров'я та життя своїх пацієнтів. Вивчення медичних наук включає не тільки технічні аспекти, але й етичні та комунікативні навички. Студенти навчаються робити важливі рішення та спілкуватися з пацієнтами та їхніми сім'ями в емпатичний та ефективний спосіб.

Зі швидким розвитком медичної науки та технології постає завдання постійного оновлення знань медичних фахівців. Вища медична освіта вимагає від студентів та випускників гнучкості та готовності до навчання протягом всієї їхньої кар'єри. Застосування сучасних методів навчання, включаючи використання віртуальної реальності та симуляцій, сприяє постійному удосконаленню медичних знань [5].

Міждисциплінарний підхід вищої медичної освіти важливий для розв'язання складних медичних проблем. Співпраця між студентами, які представляють різні спеціальності, стимулює обмін ідеями та допомагає знайти комплексні рішення для клінічних випадків.

Ці характеристики вищої медичної освіти сприяють створенню висококваліфікованих медичних працівників. Однак вони також викликають необхідність державного регулювання, яке гарантує високі стандарти та безпеку в медичній освіті відповідно до потреб сучасного здоров'я та медичної практики.

Вища медична освіта є важливим складником системи охорони здоров'я, а отже, її якість та ефективність безпосередньо впливають на медичну практику та здоров'я громадян. Державне регулювання в цій сфері відіграє ключову роль у забезпеченні високих стандартів, визначенні освітніх напрямків та контролі за якістю медичної освіти.

Однією з основних функцій державного регулювання є визначення стандартів вищої медичної освіти, що включає в себе розробку базових вимог до навчальних програм, які повинні враховувати сучасні вимоги та тенденції в галузі медицини. Завдяки цьому держава може гарантувати, що випускники медичних університетів отримують необхідні знання та навички для високоякісної медичної практики [6].

Державне регулювання також включає нагляд за якістю медичної освіти. Це передбачає постійний моніторинг і оцінку діяльності вищих навчальних закладів, щоб переконатися, що їхня діяльність відповідає встановленим стандартам і вжити відповідних заходів, якщо щось підходить не так.

Крім того, держава визначає зміст і обсяг навчальних програм, приділяючи особливу увагу сучасним і передовим аспектам медичних наук. Це гарантує, що студенти отримають як базові, так і спеціалізовані знання, які відповідають вимогам сучасної медицини та ринку праці.

Ліцензування та акредитація медичних університетів також є важливою частиною державних правил. Це процеси, які визначають правомірність та якість освітнього закладу, гарантуючи, що він має ресурси та структуру, необхідні для вищої медичної освіти [7].

В цьому контексті одним із основних завдань держави є нагляд за управлінням кадровими ресурсами. Визначення стандартів і вимог до кваліфікації викладачів гарантує формування висококваліфікованих медичних працівників.

Державне регулювання у вищій медичній освіті є об'єктивною необхідністю для забезпечення якості, безпеки та високого рівня підготовки

медичних фахівців. Це сприяє розвитку сучасної медицини та відповідає вимогам суспільства до висококваліфікованих медичних працівників.

Попри загальну важливість державного регулювання вищої медичної освіти, існують аспекти, які викликають розгорнуті обговорення та розмаїтість точок зору. Декілька з цих контрверсійних питань зачіпають ефективність стандартів, гнучкість системи акредитації та роль ринкових механізмів у формуванні медичної освіти.

Ефективність стандартів у вищій медичній освіті є однією з головних тем. Багато експертів побоюються, що суворі стандарти можуть призвести до надмірної жорсткості, обмеження гнучкості у виборі навчальних програм і нездатності враховувати особливості конкретних закладів. Інші стверджують, що тверді стандарти сприяють стабільності та високій якості медичної освіти.

Гнучкість системи акредитації також була обговорена. Деякі зацікавлені сторони стверджують, що надто суворі вимоги можуть стати обтяжливими для вищих навчальних закладів і обмежити їхню здатність до інновацій. Інші вважають, що для збереження якості та безпеки навчального процесу необхідні стійкі акредитаційні стандарти [8].

Роль ринкових механізмів у вищій медичній освіті також доволі обговорюваною. Деякі сторони стверджують, що конкуренція може підвищити якість і інновації медичної освіти. Однак є побоювання, що це може створити дисбаланс і відволікти увагу від основної мети забезпечення високих стандартів освіти.

Державне регулювання вищої медичної освіти виступає важливою складовою для забезпечення високих стандартів та ефективності у цій ключовій сфері. Однак, як і в будь-якому іншому системному підході, воно має як переваги, так і недоліки, які потрібно ретельно вивчити.

Однією з основних переваг державного регулювання є забезпечення високої якості та стандартів у вищій медичній освіті. Стандарти створюються та контролюються урядом, що сприяє стабільності та рівності в системі. Крім

того, вона гарантує, що освітні заклади відповідають вимогам медичної практики, забезпечуючи високий рівень підготовки.

Іншою перевагою є справедливий доступ до вищої медичної освіти. Державне регулювання гарантує, що всі зацікавлені сторони, незалежно від соціального статусу чи фінансових можливостей, можуть отримати якісну освіту в цій галузі. Крім того, влада керує та гарантує якість навчальних програм, сприяючи наданню сучасних, відповідних знань.

Проте існують і обмеження. Процеси та затримки бюрократичного характеру можуть збільшувати час впровадження нововведень та ускладнювати адаптацію до швидких змін у медичній освіті. Суворі стандарти можуть обмежувати гнучкість вищих навчальних закладів, унеможливорюючи ефективність реагування на нові виклики та тенденції у галузі.

Крім того, деякі критики стверджують, що на ринку немає конкуренції, що може забрати стимул до інновацій і покращення якості. Зусилля держави щодо контролю можуть призвести до збереження поточної ситуації, неврахування потреб конкретних установ і перешкоджати впровадженню нових, більш ефективних методів [9].

Ці елементи свідчать про те, наскільки важливо використовувати системний підхід до державного регулювання вищої медичної освіти. Цей механізм може бути ефективним інструментом для досягнення високих стандартів та якості у медичній освіті лише після обговорення як переваг, так і недоліків.

У більш глибокому розумінні державне регулювання вищої медичної освіти впливає на соціально-економічні зміни в галузі здоров'я країни, а не лише на навчальні програми та методи. Загальне здоров'я суспільства та здатність його реагувати на виклики сучасності тісно пов'язані з якістю та ефективністю медичної освіти.

У системі вищої медичної освіти академічна свобода та творчість є життєво важливими компонентами, які необхідно враховувати при розробці

справедливого підходу до державного регулювання. Студенти та фахівці можуть розвивати критичне мислення та зробити внесок у розвиток медичної науки, якщо є місце для наукових досліджень, експериментів і інновацій [10].

Однак для успішної реалізації цього підходу важливо враховувати розвиток сучасної інфраструктури та наукових лабораторій, які стимулюють науково-дослідницьку діяльність та сприяють вивченню передових методик та технологій.

Також, важливо висвітлити соціальний аспект державного регулювання вищої медичної освіти. Забезпечення доступності для всіх верств населення та підтримка рівних можливостей для навчання сприяють формуванню багатогранних та компетентних кадрів в галузі медицини, що відображає різноманіття суспільства та підтримує принципи соціальної справедливості.

В цілому, державне регулювання вищої медичної освіти має враховувати не лише потреби сучасної медицини, але й розвивати освітній простір, що сприяє креативності, науковим дослідженням та відкриттям нових можливостей в цій важливій галузі. Збереження балансу між стандартизацією та творчістю дозволить вищій медичній освіті втілювати передові тенденції та готувати кваліфікованих фахівців для високоефективної медичної практики.

1.2. Механізми державного регулювання вищої медичної освіти

Вища медична освіта визначається не лише як засіб підготовки майбутніх лікарів, але і як стратегічний рушій для суспільства. У сучасних умовах, коли технології та медична наука стрімко розвиваються, держава відіграє ключову роль у визначенні стандартів та забезпеченні високої якості медичної освіти.

Законодавча база та нормативні акти є невід'ємним компонентом системи державного регулювання вищої медичної освіти. Вони є не лише

правовою основою, але і керівними документами, які орієнтують та визначають розвиток медичної освіти в країні.

Закон «Про вищу освіту» встановлює загальні принципи функціонування вищої освіти та розкриває основні положення, що стосуються медичної галузі. Визначаючи права та обов'язки навчальних закладів, які здійснюють медичну освіту, цей закон регламентує процедури ліцензування та акредитації, а також контроль за якістю освітніх послуг [11].

Нормативні акти, які впливають з цього закону, конкретизують вимоги до медичних університетів та визначають деталі освітніх програм. Вони встановлюють мінімальні стандарти для навчальних програм, уточнюють вимоги до кваліфікації викладачів та визначають умови навчання, що в свою чергу все це скеровує на досягнення вищої якості медичної освіти.

Крім того, існують інші нормативні акти, спрямовані спеціально на регулювання медичної освіти та системи охорони здоров'я. Наприклад, законодавство може визначати вимоги до ліцензування медичних практик та стажування, установлювати стандарти медичної етики та професійної поведінки, а також визначати процедури акредитації медичних університетів та їхніх програм.

Ці законодавчі акти також повинні враховувати сучасні тенденції у медичній науці та технологіях, щоб система медичної освіти могла швидко адаптуватися до змін у галузі медицини. Законодавча база та нормативні акти становлять правовий фундамент для стабільного розвитку медичної освіти, гарантуючи відповідність її вимогам сучасного суспільства та міжнародним стандартам [12].

Вища медична освіта визнається як стратегічний інструмент для формування кваліфікованого медичного персоналу, здатного відповідати викликам сучасної сфери охорони здоров'я. Органи державного управління вищою медичною освітою відіграють важливу роль у створенні ефективної системи, яка гарантує вищий стандарт навчання та підготовки медичних

фахівців.

Міністерства охорони здоров'я та освіти виступають як ключові регулятори в галузі медичної освіти. Вони визначають стратегії розвитку, спільно розробляють норми та вимоги до освітніх програм, а також контролюють процеси ліцензування та акредитації медичних університетів. Їхня діяльність охоплює усі аспекти медичної освіти, від обрання методик викладання до визначення кількості студентів [13].

У забезпеченні якості медичної освіти агентства з оцінки та акредитації відіграють важливу роль. Вони створюють стандарти, використовуючи останні досягнення в медицині, і оцінюють відповідність вищих навчальних закладів цим вимогам. Акредитація сприяє вдосконаленню та визначає конкурентоспроможність університетів на національному та міжнародному рівнях.

У процесі оцінки якості медичної освіти беруть участь експертні групи та консорціуми, що складаються з фахівців медичної галузі. Вони досліджують тенденції розвитку та розглядають практичні та теоретичні аспекти навчання. Експерти визначають недоліки та переваги системи, надаючи поради для подальшого удосконалення.

Комітети з медичної етики формують моральну поведінку та відповідальність студентів медичних університетів. Вони створюють стандарти медичної етики, щоб допомогти майбутнім медичним працівникам розвивати навички та моральну свідомість [14].

Органи державного управління є основним каркасом, який створює умови для вдосконалення вищої медичної освіти, враховуючи сучасні вимоги та виклики в галузі охорони здоров'я. Їхня координація та системна робота спрямовані на забезпечення найвищого рівня підготовки медичних фахівців, необхідних для забезпечення якості та ефективності медичної допомоги в сучасному світі.

Стандарти та критерії вищої медичної освіти визначають ключові

параметри, які гарантують якість та ефективність у навчальному процесі. Ці нормативи встановлюються для забезпечення високого рівня підготовки майбутніх медичних фахівців, враховуючи сучасні вимоги та виклики в області охорони здоров'я.

Стандарти медичної освіти визначають як мінімальні, так і максимальні вимоги до навчальних програм. Це включає якість освіти, високий рівень професійної підготовки викладачів, доступність і ефективність інфраструктури навчального закладу.

Критерії встановлюють параметри, за допомогою яких оцінюється відповідність навчальної програми стандартам. Це може включати оцінку актуальності матеріалів, практичної підготовки студентів, динаміки навчального процесу та взаємодії з клінічними установами для стажування.

Крім того, стандарти та критерії орієнтовані на сучасні тенденції в медицині та технологіях. Вони допомагають студентам отримати актуальні та перспективні знання завдяки інтеграції новітніх підходів і досліджень у навчальний процес [15].

Для досягнення цих стандартів важливою роллю є відкритий та системний діалог між університетами, державними органами та клінічними установами. Такий підхід сприяє адаптації навчальних програм до реальних потреб сучасного суспільства та галузі охорони здоров'я.

Стандарти та критерії вищої медичної освіти є фундаментальними засадами, які забезпечують якість та актуальність навчання у медичному виші. Вони є ключовим елементом системи державного регулювання, спрямованої на формування висококваліфікованого та етичного медичного персоналу.

Національні агентства з оцінки та акредитації є центральним елементом механізму державного регулювання вищої медичної освіти. Їхні завдання та функції включають не лише розробку стандартів та критеріїв, але й широкий спектр дій для забезпечення високої якості та актуальності медичної підготовки.

Один із основних аспектів діяльності агентств - це встановлення і регулювання стандартів навчання. Це включає визначення базових компетенцій, які має мати випускник медичного вузу, а також визначення ключових аспектів, таких як кількість годин практики, теоретичних курсів та взаємодії з клінічними сценаріями [16].

Критерії оцінки включають різноманітні аспекти. Вони можуть оцінювати якість викладацького складу, доступність матеріально-технічної бази, рівень дотримання етичних норм та забезпечення відповідних умов для практичних навичок.

Процес акредитації залежить від національних агентств. Акредитація є підтвердженням того, що вищий навчальний заклад відповідає встановленим стандартам. Вона передбачає регулярні оцінки та перевірки, щоб переконатися, що заклад відповідає всім вимогам і пропонує високу медичну освіту.

Агентства також співпрацюють із міжнародними організаціями та іншими організаціями для обміну досвідом і впровадження найкращих практик. Це сприяє уніфікації міжнародних стандартів і допомагає уніфікувати медичну освіту по всьому світу [17, 18].

Державне регулювання вищої медичної освіти складається з національних агентств з оцінки та акредитації. Їхня мета полягає в тому, щоб забезпечити вищий рівень медичної підготовки, інновації та конкурентоспроможність.

Консорціуми вищої медичної освіти та експертні групи мають вирішальне значення для створення та підтримки високоякісних освітніх програм. Експертні групи, які складаються з досвідчених фахівців, об'єктивно оцінюють якість медичної освіти. Їхня робота полягає в тому, щоб вивчити педагогічні підходи, визначити, наскільки добре вони взаємодіють з клінічними установами та змінити програми, щоб вони відповідали сучасним медичним стандартам.

Експертні групи можуть оцінювати ефективність методів оцінки студентів і генерувати ідеї для покращення навчальних програм. Згідно з їхніми рекомендаціями, університети повинні сприяти впровадженню інноваційних методів навчання та інновацій у медичній освіті.

З іншого боку, консорціуми, об'єднуючи декілька навчальних закладів, створюють платформу для спільного досягнення стратегічних цілей. Ці об'єднання можуть здійснювати спільні дослідження, обмінюватися ресурсами та розробляти інноваційні програми.

Консорціуми виступають як платформа для обговорення та вирішення актуальних проблем у галузі медичної освіти. Вони можуть організовувати наукові конференції, семінари та тренінги, що сприяє обміну практиками та забезпечує постійний професійний розвиток фахівців.

Не менш важливим є те, що експертні групи та консорціуми можуть інтегруватися в міжнародні мережі та взаємодіяти з міжнародними агентствами та університетами. Це сприяє обміну світовим досвідом та перспективами у вищій медичній освіті, що підвищує конкурентоспроможність випускників на світовому ринку праці [19].

Експертні групи та консорціуми вищої медичної освіти становлять необхідний елемент системи державного регулювання, спрямованого на забезпечення якості, актуальності та конкурентоспроможності освітніх програм. Експертні групи, складаючись з кваліфікованих фахівців, виконують завдання з об'єктивного аналізу та оцінки усіх аспектів медичної освіти, сприяючи впровадженню інновацій та вдосконаленню методів навчання. Консорціуми, які об'єднують ресурси кількох університетів чи медичних шкіл, є ефективною платформою для спільного обміну ресурсами та досягнення стратегічних цілей. Вони мотивують людей працювати разом, дозволяючи обговорювати поточні проблеми та шукати рішення [20, 21].

Висновки до розділу 1

Забезпечення високих стандартів і якості навчання в медичних вишах залежить від державного регулювання. Тим не менш, щоб система ефективно відповідала наростаючим вимогам медичної практики та науки, важливо враховувати інновації та гнучкість.

Інтеграція теорії та практики, широкий спектр дисциплін, високий рівень відповідальності, постійне оновлення знань і міждисциплінарний підхід – це основні риси вищої медичної освіти. Ці характеристики є основою професійного розвитку та успішної медичної практики.

Погляд на роль державного регулювання та особливості вищої медичної освіти показує, що система повинна поєднувати гнучкість і стандартизацію. Щоб досягти успіху в вищій медичній освіті в умовах постійного розвитку медичної науки та змін у парадигмах медичної практики, важливо дотримуватися балансу між цими елементами.

Система державного регулювання вищої медичної освіти представляє собою важливий і комплексний механізм, який забезпечує високу якість та актуальність медичної підготовки. У її основі лежить ретельно виважений набір законодавчих та нормативних актів, що створюють правовий фундамент для функціонування вищих медичних навчальних закладів.

Законодавча база та нормативні акти визначають стандарти, правила та вимоги, які повинні бути дотримані у процесі медичної освіти. Це включає в себе визначення основних принципів викладання, обсягу та структури навчальних програм, а також забезпечення дотримання етичних норм та стандартів безпеки пацієнтів.

Органи державного управління, такі як міністерства та агентства, відіграють важливу роль у розробці та впровадженні стратегій, спрямованих на підтримку та розвиток медичної освіти. Вони забезпечують координацію між різними рівнями освіти, встановлюючи єдині стандарти та сприяючи

інноваційним підходам у навчанні.

Стандарти та критерії, розроблені спільно з експертами у галузі, визначають очікувані результати від студентів та вимоги до викладацького складу. Це важливий механізм для забезпечення вищих стандартів навчання та відповідності вищим медичним стандартам.

Національні агентства з оцінки та акредитації виконують ключову роль у здійсненні експертної оцінки медичних навчальних закладів. Їх завдання включає оцінку якості навчання, наукових досягнень та забезпечення дотримання нормативів.

Експертні групи та консорціуми, які об'єднують фахівців та представників вищих медичних закладів, сприяють вдосконаленню навчальних програм та обміну досвідом. Вони є механізмами, що стимулюють впровадження інновацій та розвиток медичної науки.

Такий цілісний підхід до державного регулювання вищої медичної освіти дозволяє забезпечити не лише високу якість освіти, але і адаптацію до сучасних вимог медичної практики. Зростаючі вимоги до медичних фахівців створюють потребу в постійному удосконаленні системи державного регулювання, яке має бути гнучким та реагувати на зміни в галузі медицини та освіти. Такий механізм регулювання має ключове значення для формування висококваліфікованих та компетентних медичних кадрів, спроможних відповідати викликам сучасності та забезпечувати найвищий рівень медичної допомоги.

РОЗДІЛ 2

СТАН ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ СФЕРИ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

2.1. Повноваження органів влади щодо регулювання сфери вищої медичної освіти

В сучасному світі вища медична освіта знаходиться на передньому краї вирішення викликів, пов'язаних з охороною здоров'я та науковими досягненнями у медицині. Підготовка висококваліфікованих медичних фахівців стала ключовим фактором для забезпечення безпеки та якості медичних послуг у всьому світі. Це висуває перед органами влади завдання ефективного регулювання сфери вищої медичної освіти, щоб вона відповідала високим стандартам та потребам сучасного суспільства [22].

Важливо враховувати, що органи влади відіграють неабияку роль у створенні ефективного правового та нормативного середовища для вищих медичних навчальних закладів. Законодавство про вищу освіту, стратегії розвитку охорони здоров'я та нормативні акти, спрямовані на ліцензування медичних університетів, формують каркас, який дозволяє створити відповідальну та високоякісну систему медичної освіти.

Розгляд стандартів оцінки якості медичної освіти, які встановлюються органами влади, визначає механізми контролю та забезпечення високого рівня академічної підготовки. Крім того, зазначені стандарти відкривають можливості для постійного вдосконалення програм, враховуючи нові виклики та технологічні досягнення у медицині.

Міжнародні стандарти медичної освіти додають глобальний контекст цьому питанню, сприяючи обміну кращими практиками та забезпечуючи порівняльну медичну освіту між країнами [23].

У цьому контексті ретельного аналізу важливо враховувати не лише

існуючі правила та стандарти, але й цільові плани влади щодо розвитку медичної освіти. Для досягнення національних та глобальних цілей в сфері охорони здоров'я необхідно мати правильну, сучасну та виважену політику регулювання вищої медичної освіти, оскільки існує прямий зв'язок між рівнем підготовки медичних кадрів та ефективністю системи охорони здоров'я [24].

Законодавство про вищу освіту встановлює ключові стандарти для медичної освіти, визначаючи не лише навчальні програми, але й вимоги до якості, ліцензування та акредитації медичних університетів. Ці законодавчі норми створюють фундамент для високоякісної підготовки фахівців, враховуючи виклики і можливості, що постійно змінюються у сфері медицини.

Фінансове забезпечення медичної освіти є також важливим аспектом регулювання. Гранти, стипендії та інші механізми фінансування дозволяють університетам залучати та утримувати талановитих студентів і забезпечують розвиток важливих досліджень у галузі медицини.

Органи влади також визначають права та обов'язки студентів та викладачів, створюючи правовий контекст для ефективної навчальної взаємодії. Це включає в себе аспекти вступу, визнання кваліфікацій та регулювання етичної поведінки в умовах вищої медичної освіти.

Міжнародна співпраця в цій сфері стає все більш важливою. Стандарти взаємодії та визнання дипломів дозволяють медичним університетам спільно вирішувати глобальні виклики та обмінюватися передовими практиками.

Регулювання сфери вищої медичної освіти визначає основні принципи, які забезпечують високий рівень підготовки медичних фахівців, враховуючи динаміку розвитку медичної науки та потреб сучасного суспільства.

Насамперед вища медична освіта готує висококваліфікованих медичних працівників, надаючи їм широкий спектр знань і навичок, необхідних для ефективної медичної практики. У цьому навчанні використовуються сучасні методи навчання, клінічна практика та дослідницькі можливості [25].

Впровадження інновацій у медичну практику є ще однією важливою складовою. Академічні установи, які здійснюють вищу медичну освіту, є не лише осередками знань, але і центрами інновацій та досліджень. Співпраця з такими університетами сприяє впровадженню передових технологій та новітніх методів лікування.

Забезпечення рівної доступності до медичних послуг стає можливим завдяки різнобічному підготовленому медичному персоналу. Спеціалісти, які отримали освіту в різних аспектах медицини, можуть ефективно враховувати соціокультурні та економічні особливості пацієнтів, що сприяє покращенню доступності медичних послуг.

Вища медична освіта визначає сучасну стратегію розвитку охорони здоров'я, впливаючи на якість медичної практики, сприяючи інноваціям та розвитку глобальної медичної спільноти.

Ліцензування та вища медична освіта є складним процесом, що базується на ретельно визначених актах. Вся система базується на законах ліцензування. Це включає в себе закони та постанови, які визначають статус університетів і правила, які вони повинні дотримуватися для отримання та збереження ліцензій. Згідно з цими законами, університети також мають виконувати свої обов'язки та створювати умови для їх діяльності [26].

Ліцензійні процедури є важливою частиною регулятивного процесу. У стандартах детально описано, як отримати ліцензію медичних університетів. Це може включати подання різної документації, наприклад паспортів програм навчання, інформації про викладацький склад, фінансових планів тощо. Крім того, визначаються терміни та стандарти, щоб ефективно оцінювати відповідність університету вимогам ліцензування.

Визначення стандартів освіти та стандартів якості є важливим компонентом. Нормативи регулюють академічні програми, ліцензування викладачів, наявність лабораторій і необхідного обладнання. Такі вимоги забезпечують високу якість медичної освіти та гарантують, що студенти

отримують достатній рівень знань і практичних навичок.

Стандарти також регулюють механізми контролю та спостереження, включаючи відвідування експертних комісій, регулярні аудити та аналіз результатів іспитів студентів. Університети можуть продовжувати надавати високу освіту та дотримуватися встановлених стандартів завдяки цьому [27].

Важливо визначити також відповідальність та санкції, які можуть застосовуватися у випадку порушень вимог ліцензування та якості освіти. Нормативи визначають можливі санкції, такі як втрата ліцензії, штрафи чи інші заходи, спрямовані на виправлення порушень та підтримку відповідності. Нормативні акти з ліцензування медичних університетів створюють важливий фундамент для регулювання, контролю та підтримки якості медичної освіти.

Вища медична освіта та її ліцензування є комплексним процесом, об'єднаним ретельними нормативними актами та стандартами. Ці норми визначають не лише наявність ліцензії для медичних університетів, але й створюють стійкі критерії, на основі яких оцінюється та забезпечується якість освіти.

Законодавча база, що регулює ліцензування медичних університетів, визначає їхні правові обов'язки та статус, створюючи закони та постанови, які керують цим процесом. Процедури ліцензування описують конкретні етапи та вимоги для отримання ліцензії медичними університетами. Це включає в себе подання необхідних документів, які підтверджують якість навчання, інфраструктуру та фінансову стійкість університету [28].

Стандарти оцінки якості медичної освіти визначають ключові аспекти, що гарантують високий рівень навчання. Це включає у себе чіткі критерії для академічних програм та змісту навчання, а також визначення якості викладацького складу, клінічної практики та механізмів оцінки студентів.

Якість викладацького складу визначається їхньою кваліфікацією та здатністю ефективно передавати знання. Забезпечення якості клінічної практики передбачає не лише належний нагляд, але і доступність можливостей

для студентів отримати практичний досвід.

Оцінка та забезпечення якості знань студентів є ключовим елементом стандартів, що визначають ефективні методи та критерії для оцінювання успішності студентів.

Крім того, стандарти передбачають постійне оновлення та розвиток навчальних програм, щоб вони відповідали вимогам сучасної медицини. Це забезпечує актуальність та високий рівень освіти [29].

Суцільний підхід до вищої медичної освіти та її ліцензування через стандарти оцінки якості є необхідною умовою для створення ефективної системи навчання та підготовки кваліфікованих медичних фахівців.

Вища медична освіта та її ліцензування в наш час є важливим елементом структури медичної системи. Цей процес взаємодіє зі складним законодавчим середовищем, спрямованим на забезпечення високого стандарту та якості навчання. Законодавча база визначає не лише юридичний статус медичних університетів, але й встановлює процедури ліцензування, що включають у себе низку вимог та критеріїв для забезпечення ефективності та відповідності вищих медичних установ нормам.

Міжнародні стандарти медичної освіти відіграють ключову роль у створенні єдності та гармонізації підходів до підготовки медичних фахівців. Вони визначають не лише обсяг знань та навичок, які студент повинен засвоїти, але й акцентують на важливості міжнародного досвіду та взаємодії медичних університетів з різних країн [30].

Система оцінки якості медичної освіти забезпечує стандартизацію та об'єктивність оцінки студентів. Це включає в себе не лише проведення екзаменів, але і визначення якості клінічної практики та оцінки ефективності викладацького складу. Такий підхід гарантує, що випускники відповідають високим професійним стандартам та вимогам медичної галузі.

Важливий аспект – це визначення етичних та професійних стандартів, які формують характер та підготовку медичних фахівців. Підкреслюється

важливість етичного підходу до пацієнтів, збереження конфіденційності та дотримання найвищих норм у сфері медичної практики.

Згідно з міжнародними стандартами, глобальна співпраця та обмін ресурсами розширюють можливості для студентів і викладачів, сприяючи обміну досвідом і знаннями між різними країнами. Це сприяє створенню багатокультурного та високотехнологічного середовища, яке сприяє розвитку інновацій і медичної освіти високого рівня [31].

Вища медична освіта та її ліцензування є невід'ємною частиною сучасної медичної системи. Цей комплексний процес взаємодії з правовим середовищем, міжнародними стандартами, системою оцінки якості, етичними та професійними стандартами, а також глобальною співпрацею та обміном ресурсами. Розглянемо кожен з цих аспектів більш детально.

Законодавча база визначає не лише статус та функції медичних університетів, але й створює правовий каркас для ліцензування, регулюючи процедури та вимоги. Це допомагає забезпечити якість медичної освіти, контролювати відповідність стандартам і забезпечувати відповідальність за порушення норм.

Міжнародні стандарти медичної освіти визначають ключові компетенції, акцентуючи на глобальних вимірах підготовки медичних фахівців. Вони сприяють взаємодії медичних університетів різних країн, сприяючи обміну знань та розвитку міжнародного досвіду [32].

Система оцінки якості визначає процес контролю та оцінювання знань та навичок студентів. Вона розглядає не лише академічні аспекти, але й важливість клінічної практики та викладацького персоналу. Це забезпечує, що випускники відповідають високим стандартам та здатні ефективно працювати у сфері медицини.

Етичні та професійні стандарти є основним елементом формування моральних та поведінкових норм в медичній освіті. Зобов'язання перед пацієнтами, збереження конфіденційності та відповідальне ведення практики

є невід'ємною частиною підготовки фахівців.

Глобальна співпраця та обмін ресурсами дозволяють студентам та викладачам отримувати різноманітний досвід та знання від колег з інших країн. Це сприяє розвитку інтернаціонального підходу та сприяє взаєморозумінню у галузі медицини.

Усі ці компоненти взаємодіють та взаємопоєднуються, утворюючи цілісний підхід до вищої медичної освіти та ліцензування. Вони гармонійно поєднуються для створення ефективної системи, яка відповідає викликам сучасності та гарантує високу якість підготовки майбутніх медичних фахівців.

2.2. Досвід державного регулювання вищої медичної освіти в країнах з розвиненою економікою

В сучасному світі де охорона здоров'я визначає якість життя громадян та впливає на стійкість економіки, державне регулювання вищої медичної освіти в країнах з розвиненою економікою є стратегічно важливим фактором. Ретельний аналіз цього досвіду розкриває різноманітні підходи та інновації, які сприяють створенню ефективної системи навчання медичних кадрів.

Однією із ключових особливостей є модель фінансування, де держава в США акцентує увагу не лише на розвитку академічних програм, але і на стимулюванні досліджень у галузі медицини. Це сприяє не тільки навчанню, але й науковому прогресу та впровадженню новаторських методів лікування .

Партнерство між вищими навчальними закладами та медичними підприємствами, що активно розвивається в Німеччині, дозволяє студентам отримувати практичний досвід та відразу впроваджувати здобуті знання у реальному професійному оточенні [33, 34].

Американські освітні технології підтримують інтерактивність і індивідуалізацію навчання. Симулятори та віртуальна реальність допомагають

учням отримати практичний досвід безпосередньо в аудиторії.

Японія впроваджує систему постійної перевірки та оцінки вищої медичної освіти, інтегруючи в цей процес відгуки випускників та роботодавців. Це допомагає підтримувати високу якість освіти та відповідати потребам сучасної медичної практики.

Канада активно пропагує глобальну співпрацю та обмін медичними студентами, що сприяє отриманню студентами різноманітного досвіду та поглибленню знань в різних медичних практиках.

Розглядаючи різноманітні аспекти досвіду державного регулювання вищої медичної освіти в розвинених країнах, можна виділити деякі практики та використовувати їх для підняття медичної освіти на новий рівень [35].

Законодавче регулювання вищої медичної освіти використовується в розвинених країнах як правовий фундамент, так і стратегічний інструмент для створення національної медичної системи. Розглядаючи досвід таких країн, як Сполучені Штати Америки, Європейський союз і Канада, можна виділити кілька важливих елементів законодавчого регулювання, які сприяють досягненню високого рівня медичної освіти.

В Сполучених Штатах, система законодавчого регулювання вищої медичної освіти визначається великою мірою на рівні округ та штатів. Це дозволяє адаптувати вимоги та стандарти до місцевих особливостей та потреб спільнот. Важливим елементом є визначення мінімальних стандартів для отримання ліцензії, які включають не лише академічний аспект, але й практичний досвід, забезпечуючи комплексний підхід до підготовки медичних фахівців.

У Європейському союзі, де існує система єдиної професійної кваліфікації, законодавчі рамки орієнтовані на стандартизацію медичної освіти та забезпечення мобільності лікарів в межах Європи. Це створює умови для глобальної конкурентоспроможності та обміну передовими практиками, а також підтримує інтеграцію новітніх технологій у навчальний процес.

У Канаді, законодавче регулювання вищої медичної освіти акцентує на ролі провінцій та територій, що враховує різницю в здоров'ї та медичних потребах на різних територіях. Це розподілення відповідальностей сприяє гнучкості системи та дозволяє адаптуватися до місцевих особливостей.

Суттєвим елементом є не лише визначення стандартів освіти, але і підтримка та стимулювання науково-дослідницької діяльності у сфері медицини. Це стимулює постійний науковий розвиток, впровадження новітніх методик та технологій у медичну практику, що забезпечує високий рівень компетентності випускників [36].

Законодавче регулювання вищої медичної освіти в країнах з розвинутою економікою є складним та цілеспрямованим процесом, що спрямований на створення стійкої та ефективної системи медичної освіти. Це також відображає постійне зусилля країн адаптувати свої підходи до змін у сфері охорони здоров'я та науки, забезпечуючи підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних відповідати викликам сучасності.

У контексті стратегій вдосконалення вищої медичної освіти в розвинених країнах слід відзначити не лише технічні інновації та стандартизацію навчальних програм, але й акцент на гнучкій та інтегрованій підготовці студентів. Важливо розглядати освітні програми як динамічний процес, який враховує сучасні виклики та забезпечує готовність медичних фахівців до різноманітних аспектів сучасної медицини.

У Сполучених Штатах, де роль технологій набуває великого значення, стратегії включають в себе поєднання традиційного навчання з інтерактивними та віртуальними методами. Впровадження сучасних засобів навчання, таких як симулятори та віртуальні лабораторії, дозволяє студентам отримати практичний досвід та розвинути навички в контрольованому середовищі.

У країнах Європейського союзу стратегії акцентують на єдності та стандартизації. Єдина система професійної кваліфікації дозволяє легалізувати

вищу медичну освіту на міжнародному рівні, що сприяє мобільності лікарів та обміну передовими методиками між країнами.

У Канаді, стратегії вдосконалення враховують динаміку медичної практики та забезпечують активне партнерство з клінічними установами. Співпраця із сучасними клініками та медичними центрами забезпечує студентам можливість не лише теоретично вивчати, але й застосовувати свої знання в реальних умовах [37].

В Японії, стратегії включають систематичний моніторинг та оцінку якості навчальних програм. Цей підхід дозволяє вчасно виявляти слабкі місця та адаптувати зміст освіти до вимог ринку праці.

Крім того, важливо відзначити акцент на глобальному обміні студентами в Сполучених Штатах та Канаді. Це не лише розширює горизонти студентів, але й дозволяє їм вивчати різноманітні аспекти медичної практики та культурні особливості у різних частинах світу.

Загальний підхід до стратегій вдосконалення освіти вказує на необхідність поєднання передових технологій, гнучкості програм та глобального погляду на освіту. Відкрите співробітництво між університетами, клініками та міжнародними партнерами сприяє підготовці медичних фахівців, які можуть ефективно впроваджувати свої знання в сучасну медичну практику.

Крім того, слід зазначити позитивний досвід таких країн-лідерів, як Австралія, Сінгапур та Швеція, які також активно застосовують інноваційні підходи у вищій медичній освіті. Зокрема, вони активно впроваджують концепцію життєвого навчання та ставлять акцент на розвиток м'яких навичок у студентів.

Поєднання гнучкості програм, інноваційних технологій та активної співпраці між університетами та клініками є ключем до створення високоефективної та адаптованої до потреб сучасної медичної освіти. Взаємодія та обмін досвідом між країнами можуть сприяти подальшому

розвитку цієї сфери, піднімаючи якість навчання та підготовки медичних фахівців на світовому рівні.

У глобальному контексті міжнародні організації та експертні групи грають визначальну роль у вдосконаленні державного регулювання вищої медичної освіти в країнах з розвиненою економікою. Взаємодія цих структур сприяє обміну передовим досвідом та розробці стратегій для забезпечення високої якості навчання майбутніх медичних фахівців.

Міжнародна організація охорони здоров'я (ВОЗ) виступає ініціатором глобальних стандартів вищої медичної освіти. Експертні групи ВОЗ вивчають сучасні тенденції та вплив інновацій на підготовку медичних кадрів, забезпечуючи координацію та впровадження рекомендацій для удосконалення систем освіти в країнах-членах [42].

Організація забезпечення економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) визначає ефективність вищої медичної освіти через порівняльний аналіз країн-учасниць. Результати їхніх досліджень слугують основою для розробки рекомендацій, які спрямовані на вдосконалення якості навчання та підготовки медичних фахівців.

Європейська асоціація медичної освіти (АМЕЕ) активно сприяє співпраці та обміну досвідом між університетами та медичними школами в Європейському Союзі. Ініціативи АМЕЕ спрямовані на розробку стандартів навчання, що враховують найновіші технології та сучасні методики вищої медичної освіти.

Світовий банк та Міжнародний валютний фонд (МВФ) не лише досліджують економічні аспекти вищої медичної освіти, але і надають рекомендації для оптимального використання ресурсів та ефективної фінансової стратегії у сфері медичної освіти [43, 44].

Крім того, експертні групи ініціатив країн-лідерів, такі як «MedBiquitous» у Сполучених Штатах або «Health Education England» в Об'єднаному Королівстві, активно займаються стандартизацією,

впровадженням інновацій та розробкою стратегій для підготовки майбутніх медичних кадрів.

Міжнародні організації та експертні групи відіграють важливу роль у розробці світової стратегії вищої медичної освіти, оскільки вони сприяють створенню єдиної та ефективної системи, яка може впоратися з інноваціями та змінами в медичній галузі.

Вивчаючи досвід державного регулювання вищої медичної освіти в країнах з розвиненою економікою, можна знайти важливі елементи, які формують ефективні стратегії підготовки медичних фахівців. Для того, щоб навчальні програми могли адаптуватися до швидко змінюваних потреб сучасної медицини, інновації та гнучкості виявляються ключовими факторами успіху [45].

Значну увагу приділяють стандартизації та системній інтеграції, які дозволяють спільно визначати норми та забезпечують єдність професійної кваліфікації. Використання передових технологій, таких як віртуальна реальність та симуляційні технології, активно впроваджується для поліпшення навчального процесу та надання студентам можливості отримувати практичний досвід у безпечних умовах.

Економічні аспекти вищої медичної освіти досліджуються Світовим банком та МВФ, щоб оптимізувати витрати та розробляти стратегії фінансування для сталого розвитку системи. Огляд майбутніх викликів, пов'язаних із розвитком медичних технологій та демографічними змінами, вказує на необхідність постійного вдосконалення стратегій підготовки медичних фахівців [46].

Поєднання гнучкості, інновацій та активної співпраці на міжнародному рівні є основою успішної системи вищої медичної освіти. Такий підхід дозволяє ефективно реагувати на сучасні виклики та підготовлювати медичних фахівців до невідомого майбутнього, забезпечуючи високу якість навчання на глобальному рівні.

Висновки до розділу 2

Вища медична освіта та ліцензування є комплексними системами, що визначають якість та ефективність підготовки медичних фахівців. Взаємодія міжнародних та національних стандартів, законодавчої бази та органів влади формує основу для розвитку сучасної медичної освіти.

Міжнародні стандарти, встановлені організаціями, такими як Всесвітня федерація медичної освіти (WFME) та Лізонний комітет з медичної освіти (LCME), орієнтовані на гармонізацію підходів до підготовки медичних фахівців. Це визначає не лише основні компетенції студентів, але й сприяє міжнародній співпраці та обміну найкращими практиками.

Ліцензування, у свою чергу, визначає правовий статус медичних університетів та встановлює стандарти для забезпечення високої якості медичної освіти. Документи, такі як «Promoting Excellence: Standards for Medical Education and Training» від General Medical Council (GMC), надають конкретні вимоги та очікують від університетів дотримання найвищих стандартів.

Узгоджене використання міжнародних стандартів та національних регуляцій створює систему, що не лише враховує глобальні тенденції, але й враховує особливості національних систем охорони здоров'я. Такий підхід сприяє адаптації та вдосконаленню систем медичної освіти в контексті конкретних умов кожної країни.

Важливим елементом вищої медичної освіти є також активне залучення до процесу підготовки медичних фахівців. Розвиток нових методів навчання, таких як ті, що визначені у «AMEE Guide No. 120: Team-Based Learning: A View of Its Evolution and Adaptation» та інших наукових дослідженнях, розширює можливості студентів для здобуття не лише теоретичних, але й практичних навичок.

Зазначені чинники стають основою для побудови високоякісної системи

медичної освіти, яка враховує глобальні виклики та потреби суспільства. Все це сприяє не лише формуванню конкурентоспроможних медичних фахівців, але і забезпеченню оптимальної якості медичної допомоги на світовому рівні.

Гнучкість стає визначальним принципом, оскільки медична галузь постійно еволюціонує, вимагаючи від освітніх програм негайної адаптації до новітніх технологій, методів діагностики та лікування. Гнучкість також означає готовність впроваджувати інновації, враховуючи динаміку сучасного медичного середовища.

Стандартизація вищої медичної освіти та системна інтеграція стають критичними для забезпечення якості та порівнюваності вищої медичної освіти на міжнародному рівні.

Використання передових технологій, включаючи віртуальну реальність та симуляційні методи, змінює парадигму навчання, надаючи студентам можливість набувати практичний досвід у безпечному та контрольованому середовищі. Це не лише підвищує ефективність навчання, але й підготовлює студентів до реальних ситуацій у клінічній практиці.

Міжнародна співпраця та обмін досвідом визначають глобальні стандарти та сприяють впровадженню передових практик. Це особливо важливо в контексті глобальних викликів, таких як пандемія та інші медичні кризи, які вимагають спільних зусиль у розробці ефективних стратегій та лікувальних підходів.

Розглядаючи майбутні виклики, слід визначити, що поєднання гнучкості, стандартизації, використання технологій та глибокої практичної підготовки є ключем до успішної адаптації до стрімко змінюваних умов медичного середовища. Зростаюча важливість глобального виміру вищої медичної освіти підкреслює необхідність спільних зусиль у формуванні глобальних стратегій та співпраці для забезпечення високого стандарту підготовки медичних фахівців у всьому світі.

РОЗДІЛ 3

ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

3.1. Трансформація управлінських підходів в освітньому процесі для забезпечення якості вищої освіти

У сучасному глобальному суспільстві, освіта виступає ключовим фактором економічного прогресу та соціального розвитку. Швидкі та значущі зміни в технологіях, економіці, та суспільних структурах роблять вищу освіту стратегічно важливим компонентом сучасної дійсності. У цьому контексті, перегляд управлінських підходів стає необхідністю для забезпечення якості та релевантності вищої освіти.

Зв'язку з постійними змінами в сучасному суспільстві вищі навчальні заклади повинні демонструвати здатність адаптуватися та реагувати на зміни. Успіх залежить від інноваційних технологій, їх впровадження в навчальний процес і активної цифрової трансформації [47].

Вища освіта має відповідати міжнародним стандартам і бути конкурентоспроможною за допомогою глобалізації навчання та досліджень, співпраці з університетами з інших країн і міжнародних обмінів. Одночасно необхідно постійно взаємодіяти з компаніями та роботодавцями через зміни на ринку праці та вимоги до компетенцій випускників.

Усі ці елементи показують, наскільки важливо переосмислити управлінські підходи у вищій освіті. У сучасному світі успішне управління вищою освітою залежить від таких якостей, як гнучкості, інноваційності, співпраці та відкритості до змін. Приведені джерела детально досліджують ці аспекти. Це дає підстави для переосмислення методів управління вищою освітою в світлі постійних змін і розвитку.

Стратегічне планування в управлінні вищою освітою є комплексним та

всебічним процесом, який передбачає вивчення та урахування різноманітних аспектів, що впливають на функціонування та розвиток університету. Цей підхід визнає, що ефективне управління вищою освітою потребує не лише реакції на найактуальніші виклики, але й стратегічного планування для вирішення комплексу завдань та досягнення визначених цілей.

Стратегічне планування починається з визначення університетської місії. Це не лише визначення основних цілей, але й визначення того, як вони відрізняються та як вони відіграють роль в освітньому середовищі. Кожен наступний стратегічний рішення та напрямок розвитку ґрунтується на зрозумінні місії.

Важливо також провести ретельний аналіз внутрішніх і зовнішніх факторів, які можуть впливати на діяльність університету. Це включає дослідження сильних і слабких сторін, а також можливостей і загроз, які можуть виникнути. З огляду на ці елементи розробляються стратегії для вирішення поточних проблем і перспектив [48, 49].

Реалізація стратегічних цілей передбачає розробку конкретних ініціатив та проектів. Це може включати в себе модернізацію навчальних програм, впровадження новітніх технологій у навчання, а також розвиток додаткових можливостей для студентів, таких як програми обміну чи підтримка дослідницької активності.

У контексті стратегічного планування важливим є не лише сам план, але і механізми оцінки та контролю за його виконанням. Це включає систему моніторингу, яка дозволяє регулярно оцінювати прогрес у досягненні стратегічних цілей та адаптувати плани відповідно до змін у середовищі.

Стратегічне планування в управлінні вищою освітою є невід'ємною частиною сталого розвитку університетів. Цей процес вимагає глибокого розуміння місії та завдань університету, а також гнучкості та готовності до адаптації в умовах постійної зміни.

Якість освіти та акредитація в сучасному університетському середовищі

визначаються як важливий фактор для забезпечення ефективності та конкурентоспроможності. Цей процес охоплює не лише технічні аспекти навчального процесу, але і стандартизацію, яка гарантує відповідність університетських програм встановленим нормам та вимогам.

Якість освіти визначається через різноманітні параметри, такі як ефективність навчальних програм, якість викладання, доступність та адаптованість до потреб сучасного ринку праці. Це також включає в себе оцінку активності студентів, розвиток їх критичного мислення та підготовку до професійної діяльності.

Акредитація, з свого боку, є важливим інструментом у забезпеченні якості освіти. Цей процес передбачає зовнішню експертизу та оцінку університету з боку незалежних організацій або агентств, які визначають, чи відповідають програми та навчальні стандарти встановленим вимогам [50].

Акредитація забезпечує внутрішню та зовнішню перевірку якості освітнього процесу та його відповідність визначеним стандартам. Це також стимулює університет до постійного вдосконалення та впровадження новаторських підходів у навчання.

Процес акредитації регулярно переглядається та оновлюється, щоб врахувати сучасні тенденції та вимоги. Зміст акредитації може включати аналіз навчальних планів, якість викладання, розвиток студентів та результативність дослідницької діяльності університету.

В цілому, якість освіти та акредитація спільно визначають ефективність та репутацію вищого навчального закладу. Ці процеси слід розглядати як механізми, які підтримують та сприяють постійному покращенню університетської освіти відповідно до сучасних стандартів та очікувань суспільства.

Університети сучасності стикаються з викликами, пов'язаними з необхідністю забезпечення високих стандартів якості освіти та одночасного визнання цих стандартів за допомогою акредитації. Ці два аспекти

взаємодіють та формують основу для успішності та конкурентоспроможності вищих навчальних закладів.

Якість освіти, як критерій успіху:

Високі стандарти якості навчання визначаються не тільки ефективністю програм, але і їхньою адаптованістю до вимог сучасного суспільства та ринку праці. Наприклад, введення гнучких форматів навчання, таких як онлайн-курси, робить освіту більш доступною та адаптованою до потреб різних груп студентів.

Також, якість викладання та висока кваліфікація педагогічного персоналу визначають ефективність освітнього процесу. Сучасні технології та інтерактивні методи навчання стають необхідною частиною ефективного освітнього середовища.

Акредитація, у свою чергу, є механізмом визнання та підтвердження досягнень університету в галузі якості. Перед отриманням акредитації, університет повинен пройти докладний огляд своїх програм, ресурсів та діяльності.

Приклади впливу якості освіти та акредитації на університет:

Глобальна Конкурентоспроможність: Університети, які досягли міжнародних акредитацій, отримують визнання на світовому рівні. Це підвищує їхню конкурентоспроможність та здатність привертати як студентів, так і вчених з усього світу.

Підвищення Довіри: Акредитація є інструментом, який підвищує довіру до вищих навчальних закладів серед студентів, батьків та роботодавців. Це важливо для вибору навчального закладу та підготовки до подальшого професійного розвитку [51].

Стимулювання Якісних Змін: Процес акредитації може служити стимулом для університетів впроваджувати нові підходи та технології, спрямовані на поліпшення якості навчання та дослідницької діяльності.

Таким чином, якість освіти та акредитація тісно пов'язані і визначають

успіх та визнання університету в умовах сучасного освітнього ландшафту. Ці два аспекти є невід'ємною частиною стратегії розвитку вищої освіти та формують його місце в глобальному освітньому середовищі.

Залучення різноманітних стейкхолдерів у сферу вищої освіти грає визначальну роль у формуванні ефективного та високоякісного університетського середовища. Успіх цього процесу заснований на взаємодії із різними учасниками, включаючи студентів, викладачів, роботодавців та представників громадськості.

Студенти не лише отримують інформацію, але й беруть активну участь у створенні університетського середовища. Вони висувають власні ініціативи, співпрацюють з адміністрацією для покращення навчального процесу та беруть участь у різних структурах прийняття рішень.

Викладачі також значною мірою впливають на якість навчання та дослідницьку активність. Їхній досвід підвищує якість навчання завдяки розробці та впровадженню інноваційних навчальних програм.

Роботодавці та громадські організації є важливими зв'язками між освітою та реальним ринком праці. Співпраця з ними дозволяє змінити навчальні програми, щоб вони відповідали вимогам сучасного бізнесу та громади [52].

Залучення представників громадськості та управлінців в управлінські процеси університету підсилює зв'язок зі суспільством та забезпечує університетську спільноту широкою підтримкою та різноманітністю поглядів.

Залучення стейкхолдерів у вищу освіту — це багатовимірний та взаємодопоміжний процес, що формує гнучке та реактивне університетське середовище, враховуючи потреби різних груп учасників. Такий підхід сприяє не лише покращенню якості освіти, але й розвитку університету як центру інтелектуального розвитку та інновацій [53].

Використання технологій у вищій освіті є необхідним елементом для вдосконалення навчального процесу та підвищення якості освіти. Технології

не тільки збагачують навчальний досвід, але й революціонізують підходи до викладання та навчання.

Таблиця 3.1

**Приклади впровадження використання технологій у сфері
медичної освіти.**

Використання технологій	
1. Онлайн-навчання та дистанційні технології	Дозволяє студентам отримувати освіту, незалежно від місця проживання, забезпечуючи гнучкість у виборі часу та темпу навчання
2. Віртуальна реальність та іммерсивні технології:	Дозволяє створити іммерсивне навчальне середовище. За допомогою VR-технологій студенти можуть зануритися в реальність свого предмету, що сприяє кращому розумінню та запам'ятовуванню матеріалу.
3. Адаптивні платформи та індивідуалізація навчання	Дозволяють створювати адаптивні платформи, які на основі аналізу даних персоналізують навчання. Кожен студент може мати індивідуальний підхід до отримання знань, враховуючи його темп навчання та індивідуальні потреби.
4. Електронні ресурси та бібліотеки	Розширює доступ до навчального матеріалу. Студенти можуть користуватися віддаленими ресурсами, електронними підручниками та актуальними дослідженнями, сприяючи швидшому та зручнішому засвоєнню інформації.
5. Технології для оцінювання та зворотного зв'язку	Дозволяють ефективно відстежувати прогрес студентів, а також забезпечують можливість оперативного виправлення недоліків та надання індивідуального підходу.
6. Інтерактивні та соціальні платформи	Важливий інструмент для обміну ідеями та співпраці між студентами та викладачами. Це створює сприятливу атмосферу для обговорення матеріалу, взаємодопомоги та колективного навчання.

Використання технологій у вищій освіті не лише автоматизує процеси, але й перетворює навчальні практики, роблячи їх більш доступними, ефективними та спрямованими на інновації.

Міжнародна співпраця у вищій освіті визначається широким спектром ініціатив, які спрямовані на зміцнення зв'язків між університетами та освітніми установами з різних країн. Академічний обмін та програми мобільності є важливим засобом поглиблення культурного розмаїття та розширення горизонтів студентів і викладачів [54].

Спільні дослідження та проекти, що об'єднують зусилля вчених із різних частин світу, сприяють розвитку науки та розв'язанню актуальних проблем. Дво- та багатосторонні угоди створюють стійкі партнерства, які дозволяють обмінюватися досвідом інших культур та освітніми методиками.

Міжнародні стажування та практика допомагають студентам отримати практичний досвід у глобальному контексті та готувати їх до викликів міжнародного ринку праці.

Організація міжнародних конференцій та заходів є важливим елементом співпраці, що забезпечує обмін ідеями та допомагає в установленні нових наукових та навчальних зв'язків.

Активна участь у міжнародних освітніх мережах дозволяє університетам отримати доступ до ресурсів та інновацій, а також сприяє обміну досвідом та кращим практиками.

Міжнародна співпраця є важливим елементом вдосконалення освітніх стандартів та підготовки студентів до життя в глобальному суспільстві. Це відкриває нові можливості для освітянства та сприяє обміну знаннями та культурою.

Трансформація управлінських підходів у вищій освіті для забезпечення якості вимагає комплексного підходу та активної взаємодії всіх стейкхолдерів. Сучасні вимоги до вищої освіти визначають необхідність поєднання традиційних підходів з інноваційними методами управління та навчання. Стратегічне планування виявляється ключовим елементом у сучасному управлінні вищою освітою. Якість освіти та акредитація виступають як гарантія вищого стандарту, і тому важливо розвивати механізми внутрішнього та зовнішнього контролю [55]. Залучення стейкхолдерів визнається як важливий елемент сучасного управління вищою освітою. Участь студентів, викладачів, роботодавців та представників громадськості у прийнятті рішень допомагає створити більш демократичне та адаптивне навчальне середовище. Використання технологій розширює можливості доступу до знань та створює

інноваційні методи викладання та навчання. Міжнародна співпраця виступає джерелом розвитку та взаємного обміну досвідом у вищій освіті, забезпечуючи студентам та викладачам

Управління вищою освітою та забезпечення якості вимагають постійного аналізу, адаптації та впровадження інновацій, а також активної участі всіх учасників освітнього процесу у вирішенні викликів, що стоять перед сучасною вищою освітою.

3.2. Удосконалення національної системи акредитації у вищій освіті як механізм забезпечення її якості

Вища освіта визначає та формує інтелектуальний капітал країни, стимулює науковий прогрес і формує конкурентоспроможних фахівців. Вища освіта потребує вдосконалення системи акредитації, щоб гарантувати високу якість і відповідність сучасним вимогам, враховуючи стрімкий технологічний прогрес, зростання глобальної конкуренції та швидкі соціальні зміни.

Удосконалення системи акредитації вищої освіти стає життєво важливим у сучасному світі, де знання та освіта є життєво важливими ресурсами. Нові стандарти та підходи в вищій освіті необхідні в результаті прогресу технологій, глобальної економіки та вимог ринку праці.

Удосконалення системи акредитації – це не тільки завдання вищих навчальних закладів, але і спільна відповідальність уряду, студентів, викладачів та роботодавців. Всі стейкхолдери повинні взаємодіяти для створення ефективної системи, яка гарантує якість та рівень вищої освіти.

В контексті глобального освітнього простору, де міжнародна співпраця та обмін знаннями стають все більш важливими, удосконалення системи акредитації стає важливим фактором для інтеграції в світове освітнє середовище. Високі стандарти та взаємне визнання важливі для взаємодії та

вибору навчальних маршрутів.

Таблиця 3.2

Структура удосконалення національної системи акредитації у вищій освіті: механізм забезпечення якості

1. Введення	
2. Огляд поточного стану системи акредитації	
2.1. Оцінка ефективності поточних процесів	
Аналіз критеріїв: Ретельне вивчення та оцінка критеріїв, які використовуються для акредитації, з урахуванням їхньої актуальності та відповідності потребам сучасного суспільства.	Оцінка залучених стейкхолдерів: Визначення ступеня залучення стейкхолдерів, таких як студенти, викладачі, роботодавці та громадські організації, у процес акредитації та оцінка їхнього впливу на якість освіти.
2.2. Аналіз ролі та функцій акредитаційних організацій	
Оцінка незалежності: Визначення ступеня незалежності акредитаційних організацій від вищих навчальних закладів та інших зацікавлених сторін.	Визначення адаптивності: Оцінка готовності системи акредитації до змін та її адаптивність до викликів, що стоять перед вищою освітою.
2.3. Збір інформації від стейкхолдерів	
3. Залучення експертів і стейкхолдерів	
Формування робочої групи	Проведення консультацій та обговорень
4. Визначення нових критеріїв та стандартів	
Врахування міжнародного досвіду	Забезпечення гнучкості та інноваційності
5. Пілотні проекти та впровадження змін	
Тестування нових процесів	Забезпечення підтримки та навчання
6. Систематичне оновлення та моніторинг	
Система звітності та оцінки	Залучення досягнень міжнародних стандартів

Удосконалення системи акредитації повинно враховувати необхідність гнучкості та інноваційності. Сучасний світ вимагає від університетів бути готовими до змін, швидко адаптуватися до нових технологій та відповідати на зміни в суспільних потребах.

Метою удосконалення системи акредитації є створення ефективного механізму, який забезпечить вищу якість освіти, враховуючи потреби ринку праці та сучасні вимоги. Завданням є розробка гнучкої та прогресивної системи, яка буде стимулювати університети до досягнення високих стандартів [56].

Кожен стейкхолдер у вищій освіті - це ключовий учасник у процесі

удосконалення системи акредитації. Студенти, викладачі, роботодавці, громадські організації та уряд повинні активно співпрацювати, щоб гарантувати, що система відповідає всім стандартам та вимогам.

Удосконалення системи акредитації у вищій освіті є стратегічно важливим завданням, спрямованим на підвищення якості освіти та відповідь на сучасні виклики. Систематичний та комплексний підхід до цього завдання є ключем до успіху, а взаємодія всіх зацікавлених сторін - запорукою створення ефективного механізму, що гарантує вищу якість та конкурентоспроможність вищої освіти в міжнародному контексті.

Система акредитації вищої освіти в Україні є невід'ємною частиною стратегії удосконалення національної системи освіти. Головна мета цієї системи полягає в забезпеченні вищого стандарту якості навчання та формуванні конкурентоспроможних фахівців. Акредитація визначає ступінь відповідності навчальних закладів та програм встановленим стандартам, що дозволяє забезпечити високу якість освіти та захист інтересів студентів.

Один із ключових аспектів системи акредитації - це самооцінка навчальних закладів. Проведення цього етапу дозволяє установам виявляти сильні та слабкі сторони своєї діяльності. Цей процес покликаний не лише забезпечити відповідність стандартам, але й виявляти можливості для подальшого удосконалення. Здійснення самооцінки також підсилює внутрішній механізм контролю та стимулює інституції до постійного покращення своєї роботи.

Зовнішня оцінка, яку проводять акредитаційні комісії, має вирішальне значення у визначенні рівня якості освіти. Експерти, які входять до складу цих комісій, є представниками відомих фахівців, що забезпечує об'єктивність та професіоналізм оцінки. Цей етап дозволяє отримати об'єктивну картину стану речей в навчальних закладах, виявити потреби у вдосконаленні та встановити план дій для поліпшення.

Ліцензування, яке є наступним етапом після успішного проходження

акредитації, стає гарантом відповідності закладу встановленим стандартам та критеріям. Це важливий механізм контролю, який виключає можливість діяльності недостатньо якісних освітніх інститутів [57].

Наслідки акредитації також відображаються у рейтингах навчальних закладів. Успішна акредитація позначається на репутації інституту та його привабливості для студентів та викладачів.

Сучасні тенденції та виклики, такі як глобалізація та швидкі технологічні зміни, вимагають постійного удосконалення системи акредитації. Розгляд міжнародного виміру у визнанні кваліфікацій та врахування новітніх технологій у навчальних програмах дозволяє системі бути адаптованою до сучасних реалій.

Система акредитації вищої освіти в Україні є ключовим інструментом для забезпечення якості освіти та її відповідності вимогам сучасного суспільства. Цей механізм не тільки контролює, але й стимулює навчальні заклади до неперервного вдосконалення та розвитку [58].

Система акредитації вищої освіти в Україні стає ефективним інструментом для забезпечення та підвищення якості освіти в країні. Її функціональність і значущість підкреслюється шляхом залучення експертів та стейкхолдерів у процес удосконалення.

Таблиця 3.1

Шляхи залучення експертів та стейкхолдерів у процес удосконалення.

Залучення експертів:	Залучення стейкхолдерів:
1. Гарантія об'єктивності	1. Студенти як ключові учасники
2. Орієнтація на сучасні тенденції	2. Роботодавці як партнери
3. Стимулювання інновацій	3. Громадські організації для репрезентації інтересів
	4. Партнерство та розвиток суспільства

Експерти, досвідчені у своїх галузях, забезпечують об'єктивну оцінку. Їхні знання та професійний досвід дозволяють ефективно визначати якість навчальних програм та роботу навчальних закладів. Експерти змінюють оцінку, щоб вона відповідала поточним тенденціям у галузі. Для того, щоб

навчальні програми відповідали вимогам ринку праці та новітнім науковим досягненням, важливо, щоб вони відповідали цим вимогам. Взаємодія з експертами сприяє впровадженню передових методів та технологій в навчальний процес. Це допомагає університетам залишатися конкурентоспроможними та готувати студентів до викликів сучасного світу.

Залучення студентів в процес акредитації дозволяє врахувати їхні потреби та очікування. Це підсилює важливість студентоцентричного підходу та гарантує, що освіта відповідає їхнім потребам. Взаємодія з роботодавцями під час акредитації гарантує вищим навчальним закладам зв'язок із ринком праці. Це допомагає виробляти випускників із сучасними навичками та компетенціями, що потрібні в індустрії. Залучення представників громадських організацій гарантує, що розробка та оцінка освітніх програм відбувається з урахуванням широкого соціокультурного контексту та інтересів різних груп населення. Залучення стейкхолдерів сприяє розвитку партнерств між університетами, підприємствами та громадськістю. Це не лише забезпечує обмін ресурсами та досвідом, але і сприяє утвердженню вищої освіти як ключового фактору розвитку суспільства.

Загалом, залучення експертів та стейкхолдерів у систему акредитації вищої освіти робить цей процес більш комплексним, ефективним та спрямованим на досягнення високих стандартів якості та відповідності освіти потребам ринку праці та суспільства в цілому.

Визначення нових критеріїв та стандартів в контексті удосконалення національної системи акредитації вищої освіти є необхідним етапом для забезпечення високої якості навчання та відповідності вимогам сучасного світу. Цей процес включає в себе ретельний аналіз та перегляд критеріїв, які визначають ефективність та розвиток вищої освіти в країні.

Один із ключових аргументів на користь визначення нових критеріїв - це адаптація до динаміки ринку праці. Оновлені стандарти повинні враховувати швидкі зміни в економіці та технологічному просторі,

визначаючи ключові компетенції, які будуть важливими для випускників. Зокрема, це може стосуватися навичок у сфері цифрових технологій, комунікацій та міжкультурної взаємодії [59].

Інший важливий аспект - інтеграція новітніх технологій та інновацій у навчальний процес. Визначення критеріїв повинно враховувати не лише факт використання технічних засобів, але і їхню ефективність у забезпеченні зростання якості навчання. Це може включати в себе впровадження віртуальної та розширеної реальності, інтерактивних платформ та інших інноваційних методів.

Гнучкість навчальних програм – ще один аргумент у визначенні нових критеріїв. Сучасні студенти цінують можливість вибору траєкторії навчання, адаптацію під свої потреби та гнучкість у форматі отримання знань. Нові стандарти мають стимулювати навчальні заклади до розробки програм, які враховують різноманіття індивідуальних інтересів та навчальних стилів.

Важливим моментом є також збереження та підвищення міжнародної конкурентоспроможності вищої освіти. Нові критерії повинні забезпечити відповідність міжнародним стандартам та створювати умови для ефективного взаємодії з іноземними університетами, що сприяє обміну знань та досвідом.

Визначення нових критеріїв та стандартів необхідно також розглядати в контексті соціокультурного розвитку. Створення умов для доступності вищої освіти для всіх груп населення, врахування місцевих особливостей та потреб сприяє збалансованому розвитку суспільства.

Не менш важливим є впровадження систем внутрішнього контролю та звітності. Це сприяє постійному моніторингу та вдосконаленню якості освітнього процесу всередині університетів, створюючи прозорі умови для студентів, викладачів та адміністрації.

Визначення нових критеріїв та стандартів у рамках удосконалення національної системи акредитації вищої освіти є невід'ємною частиною стратегії розвитку освіти, спрямованою на забезпечення високої якості

навчання та відповідності вимогам сучасного суспільства [60].

Пілотні проекти та впровадження змін в контексті удосконалення національної системи акредитації вищої освіти є ключовими елементами стратегії, спрямованої на постійне підвищення якості освіти та адаптацію до сучасних викликів. Ці ініціативи передбачають впровадження певних експериментальних заходів та системних змін для ефективного виявлення, аналізу та впровадження найбільш ефективних практик [61].

Один із ключових аспектів пілотних проектів - це можливість тестування нових підходів та ініціатив для підвищення ефективності системи акредитації. Це може включати в себе спробу впровадження нових критеріїв оцінки, процесів самооцінки навчальних закладів, чи ролі стейкхолдерів у процесі акредитації. Пілотні проекти дозволяють перевірити працездатність інновацій та виявити їхні переваги та недоліки.

Важливою складовою є також впровадження змін на етапі пілотних проектів. Це може включати в себе оновлення процедур та вироблення нових стандартів, відповідно до отриманих даних та висновків пілотних програм. Гнучкість системи акредитації, яка дозволяє вносити зміни на основі реальних результатів, є важливою умовою для адаптації до зростаючих вимог та динаміки освітнього середовища.

Важливим аспектом є також залучення різних зацікавлених сторін у пілотні проекти. Стейкхолдери, такі як представники вищих навчальних закладів, студенти, роботодавці та громадські організації, можуть брати участь у розробці та впровадженні нових ініціатив. Це забезпечує різноманітність поглядів та врахування різних потреб та очікувань учасників системи вищої освіти.

Проведення інформаційних кампаній та навчання учасників системи акредитації стосовно нововведень та їхнього значення. Це допомагає створити розуміння та підтримку серед всіх стейкхолдерів.

Пілотні проекти та впровадження змін в рамках удосконалення

національної системи акредитації вищої освіти відіграють важливу роль у впровадженні інновацій, тестуванні нових ідей та забезпеченні гнучкості та ефективності системи забезпечення якості в освіті [62].

Одним із ключових аспектів систематичного оновлення є адаптація стандартів до змін у суспільстві та економіці. Зміни в технологіях, потребах ринку праці, а також соціокультурні та економічні трансформації вимагають постійного перегляду та актуалізації критеріїв, щоб вони відображали сучасні реалії та вимоги. Це дозволяє системі акредитації залишатися релевантною та відповідати динаміці освітнього простору.

Однак оновлення стандартів має враховувати не лише технічні зміни, а й еволюцію педагогічних та методичних підходів. Врахування сучасних тенденцій у навчанні, активне використання інтерактивних методів та орієнтація на розвиток критичного мислення можуть бути важливими елементами оновлених стандартів.

Моніторинг в системі акредитації вищої освіти включає в себе постійний нагляд за діяльністю навчальних закладів та програм, щоб забезпечити дотримання встановлених стандартів та критеріїв. Цей процес передбачає регулярний аналіз якісних та кількісних показників, таких як результати студентів, рівень задоволення студентів, використання інноваційних методів викладання та інші.

Важливою складовою систематичного моніторингу є розробка ефективних інструментів для збору та аналізу даних. Використання сучасних технологій та інформаційних систем дозволяє отримувати вичерпні дані та швидко реагувати на можливі проблеми чи виклики, що можуть виникнути у навчальних закладах.

Систематичне оновлення та моніторинг може також включати в себе проведення експертних оцінок та аудитів, щоб забезпечити незалежність та об'єктивність процесу оцінювання якості. Залучення зовнішніх експертів, які мають великий досвід у сфері освіти, може забезпечити об'єктивний погляд на

якість та ефективність освітніх програм.

Враховуючи всі аспекти, систематичне оновлення та моніторинг у рамках удосконалення національної системи акредитації вищої освіти є необхідною складовою для забезпечення адаптабельності та високої якості освітнього процесу в умовах постійних змін у сучасному світі.

Висновки до розділу 3

У сучасному світі швидка зміна суспільства та зростання викликів у всьому світі змушують вищу освіту постійно вдосконалюватися та адаптуватися. Зміни в соціокультурному середовищі, впровадження технологій і високі стандарти конкуренції вимагають нових підходів до управління. Усі учасники освітнього процесу повинні активно співпрацювати один з одним.

Трансформація управлінських підходів у вищій освіті на сучасному етапі є необхідною для забезпечення якості освіти та адаптації до викликів глобальної освітньої сцени. Стратегічне планування виявляється ключовим елементом, забезпечуючи гнучкість та ефективність управління.

Якість освіти та акредитація виступають гарантією вищого стандарту, адже вони сприяють вдосконаленню внутрішніх процесів та створюють системи оцінювання.

Залучення стейкхолдерів, таких як студенти, викладачі, роботодавці та представники громадськості, визнається як важливий чинник успіху. Їхня участь у процесі прийняття рішень сприяє створенню демократичного та адаптивного навчального середовища.

Використання технологій, таких як онлайн-навчання, віртуальна реальність та адаптивні платформи, стає необхідністю для підвищення доступності та ефективності навчального процесу.

Міжнародна співпраця виходить за межі національних рамок, стаючи ключовим чинником обміну досвідом та створення глобальної освітньої спільноти.

Сучасна вища освіта вимагає інтеграції управлінських стратегій, забезпечення якості, використання технологій та активної міжнародної співпраці для досягнення найвищих стандартів і відповіді на потреби сучасного освітнього середовища.

Удосконалення національної системи акредитації вищої освіти включає в себе низку стратегічних механізмів, спрямованих на підвищення якості навчання та адаптацію її до сучасних вимог.

Систематичне оновлення та моніторинг є важливими напрямками, які сприяють ефективному функціонуванню системи. Це має охоплювати не лише технічні питання, але й розвиток методичних і педагогічних підходів. Щоб зберегти систему актуальною, стандарти повинні адаптуватися до змін на ринку праці, інноваційних методів навчання та сучасних вимог.

У той же час, систематичний моніторинг є необхідним етапом для ефективного контролю за виконанням встановлених стандартів та критеріїв. Цей процес включає в себе аналіз кількісних та якісних показників, таких як результати студентів, рівень задоволення студентів та використання інновацій у навчанні. Застосування сучасних технологій для збору та обробки даних дозволяє ефективно виявляти та реагувати на проблемні питання.

Систематичне оновлення та моніторинг у контексті удосконалення національної системи акредитації вищої освіти є невід'ємною частиною стратегії забезпечення високої якості освіти та адаптації до поточних викликів. Постійна актуалізація стандартів, їхня гнучкість та реагування на зміни в навчальному середовищі дозволяють системі залишатися відкритою для інновацій та високо ефективною в сучасному освітньому ландшафті.

ВИСНОВКИ

Вища освіта є важливою для підготовки медичних працівників у сучасний час через швидкі зміни в суспільстві та постійне зростання глобальних проблем. Управління вищою освітою потребує нових стратегій і підходів через зазначені зміни в соціокультурному середовищі, впровадження технологій і високі стандарти конкуренції. Міжнародні та національні стандарти щодо якості та ефективності медичної освіти є важливими.

На перший погляд, суспільство стикається із стрімкими змінами та викликами, що вимагають постійної адаптації освітніх систем. Міжнародні та національні стандарти вищої медичної освіти визначають важливі критерії, гарантуючи якість та ефективність навчання. Співпраця між міжнародними організаціями, такими як Всесвітня федерація медичної освіти та Лізонний комітет з медичної освіти, спрямована на гармонізацію підходів та обмін найкращими практиками.

Якість освіти та акредитація стають запорукою вищого стандарту, оскільки вони сприяють внутрішньому удосконаленню та встановлюють системи оцінювання. Участь стейкхолдерів, таких як студенти, викладачі, роботодавці та громадськість, визнається як ключовий фактор успіху, сприяючи створенню демократичного та адаптивного освітнього середовища.

Ліцензування, регулювання та стандартизація вищої медичної освіти визначають правовий статус університетів і встановлюють стандарти для забезпечення високої якості навчання. Важливою є також активна участь стейкхолдерів, зокрема студентів, викладачів, роботодавців і громадськості, у процесі прийняття рішень, що сприяє створенню демократичного та адаптивного навчального середовища.

Сучасні методи навчання, такі як онлайн-навчання та використання віртуальної реальності, стають необхідністю для підвищення доступності та ефективності освітнього процесу. Міжнародна співпраця виходить за межі

національних рамок і стає ключовим чинником обміну досвідом та створення глобальної освітньої спільноти.

Зокрема, пандемія та інші медичні кризи підкреслюють важливість спільних зусиль у розробці стратегій та лікувальних підходів. Економічний аспект вищої медичної освіти наголошує на необхідності збалансованого фінансування та оптимізації витрат для забезпечення доступності та сталого розвитку системи.

Загалом, гнучкість, стандартизація, використання технологій та міжнародна співпраця є невід'ємними елементами успішної вищої медичної освіти. Застосування інновацій, систематичний моніторинг та адаптація до нових вимог сучасного світу дозволяють системі залишатися відкритою для інновацій та високо ефективною в сучасному освітньому ландшафті.

В основному всі проблеми, пов'язані з освітою та практичною медициною, можна об'єднати за певними функціональними ознаками. Це включає доступність освіти та медичних послуг, результативність, ефективність та якість освіти, законодавчі, методичні, наукові, кадрові та матеріально-технічні перетворення, а також фінансові, соціально-економічні та організаційні зміни. Важливо розуміти, що ці проблеми та їх джерела створюють основу для відокремлення медичної освіти від сучасного наукового середовища. Освіта є запорукою національної безпеки та вони взаємозалежні, друга країна залежить від більш розвинутих через брак державного регулювання та саморегулювання та демонструє сприятливих умов для прискореного сталого розвитку .

Таким чином, державне управління та регулювання медичної освіти в Україні призвело до того, що медична галузь намагається отримувати визнання у світі. Але проблеми сьогодення, такі як застарілі підходи до підвищення кваліфікації середнього медичного персоналу, повне оновлення навчальних програм, змістова програма, яка не завжди відповідає вимогам на робочому місці, у поєднанні з невирішеними проблемами практичної

медицини, такі як високі заробітні плати, професійна другорядність середнього медичного персоналу, викликають можливості кар'єрного зростання та негативні мотивації, призводять до того, що і це можна призвести до втрати світового визнання медичної галузі.

З точки зору економіки медична освіта має вирішальне значення для міста, оскільки лише високоосвічені та конкурентоспроможні працівники можуть надати та покращити медичні послуги та гарантувати їх доступність. «Здорова нація» означає здорову робочу силу, яка може досягти цілей сталого розвитку України та виконувати свої зобов'язання перед світовою спільнотою. Якісна освіта забезпечує безпеку держави.

Уважаємо, що необхідно продовжувати дослідження наукового та практичного світового досвіду (аналіз помилок і здобутків) для впровадження в процес державного регулювання медичної освіти з урахуванням сучасних соціально-економічних напрямів у рамках концепції сталого розвитку України. Ми вважаємо це перспективним напрямком подальших досліджень.